

Pakiet edukacyjny

Elementarz Czystości

Praca zbiorowa nauczycieli

Publicznej Szkoły Podstawowej w Szymiszowie:

J.Bienias, B.Bilińska, E.Michalska, M.Siwiec, B.Zimon

Każdy może nauczyć się podstawowych zasad segregowania śmieci. Nawet trudno brzmiące słowa: utylizacja, recykling to w rzeczywistości proste czynności. Aby pomóc swojemu najbliższemu środowisku powinieneś wiedzieć, co zrobić.

Od 1 lipca 2013 roku zaczną obowiązywać nowe zasady odbioru odpadów.

ZALETY NOWEGO SYSTEMU

Ustawa ta przyniesie wymierne korzyści, m.in. :

1. odbiór wszystkich śmieci za jedną stawkę – jednolity system dla wszystkich mieszkańców.
2. niższe rachunki dla osób segregujących odpady - ekologiczni płacą mniej!
3. ograniczenie liczny tzw. dzikich wysypisk.
4. lepszy standard obsługi mieszkańców.
5. rozwiązanie problemu gospodarki odpadami problemowymi.

To się opłaca!!!

Produkt staje się odpadem wtedy, kiedy przestaje być nam użyteczny.

Należy go wówczas wyrzucić w odpowiednie miejsce, aby nie stanowił dla nas żadnego zagrożenia, dając mu jednocześnie drugie życie, tj. szansę na to, że odpad znów stanie się użyteczny. Segregując odpady przyczyniasz się do ochrony środowiska i zaoszczędzisz. Przepisy nowej ustawy gwarantują, że opłata za odpady posegregowane będzie niższa.

Segregacja to czysty zysk.

Powtórne wykorzystanie czy przetwarzanie posegregowanych odpadów znajduje coraz szersze zastosowanie w produktach codziennego użytku. Segregując odpady oszczędzamy zasoby naturalne: wodę energię. Z odpadów mogą powstać np., chusteczki higieniczne, papier toaletowy, kubki, doniczki, kolczyki, kosze, torebki a nawet meble czy ubrania.

Należy pamiętać:

- zawsze należy zginać puszki, kartony i butelki plastikowe przed wrzuceniem do worka,
- należy wyrzucać butelki bez nakrętek i korków,
- wybierając się na zakupy należy zabierać ze sobą własne siatki np. lniane, dzięki temu ogranicza się zużycie plastikowych toreb, a przynosząc do domu torby foliowe, warto wykorzystać ją, np. jako worki na śmieci,
- należy zwrócić uwagę co producent proponuje zrobić z opakowaniem po wykorzystaniu jego zawartości - zobacz znak na opakowaniu,
- do wycierania należy używać szmatek wielokrotnego użycia zamiast papierowych ręczników.

Aby lepiej zrozumieć gospodarkę odpadami, należy zapoznać się z podstawowymi pojęciami związanymi z gospodarką odpadami. A oto one:

Utylizacja – wykorzystanie odpadów jako surowców wtórnych do dalszego ich przerobu. Utylizacją jest również spalanie odpadów drzewnych, roślinnych czy odpadów szpitalnych.

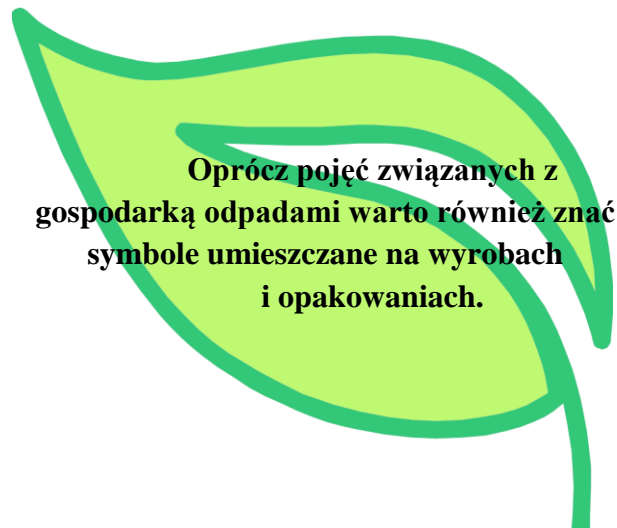
Segregacja – rozdzielanie odpadów na składniki, które mogą być zagospodarowane jako surowce wtórne oraz na pozostałe.

Recykling to wykorzystanie odpadów oraz zużytych wyrobów do wytwarzania nowych produktów, np. makulatury do produkcji papieru, złomu do produkcji wyrobów metalowych, stłuczki szklanej do produkcji nowych butelek itp.

Odpady - zużyte przedmioty oraz substancje stałe, a także nie będące ściekami substancje ciekłe, powstające w związku z bytowaniem człowieka lub działalnością gospodarczą, nieprzydatne w miejscu lub czasie, w którym powstały i uciążliwe dla środowiska.

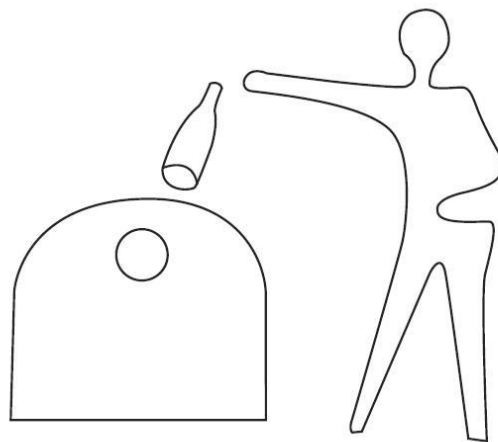
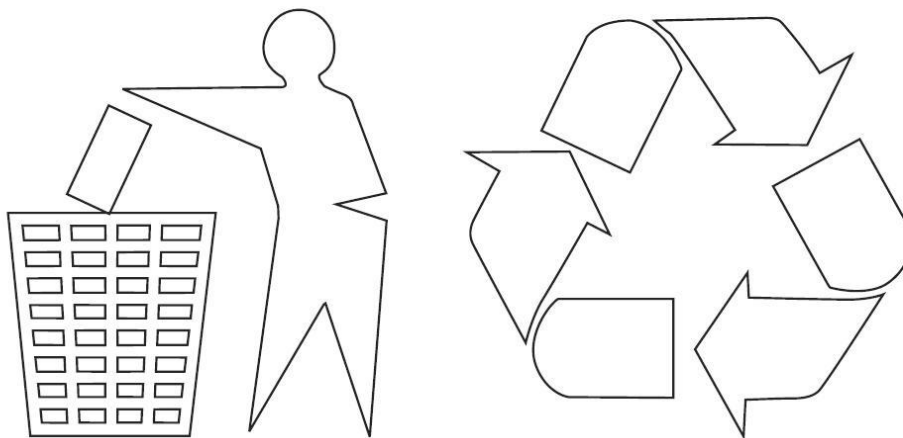
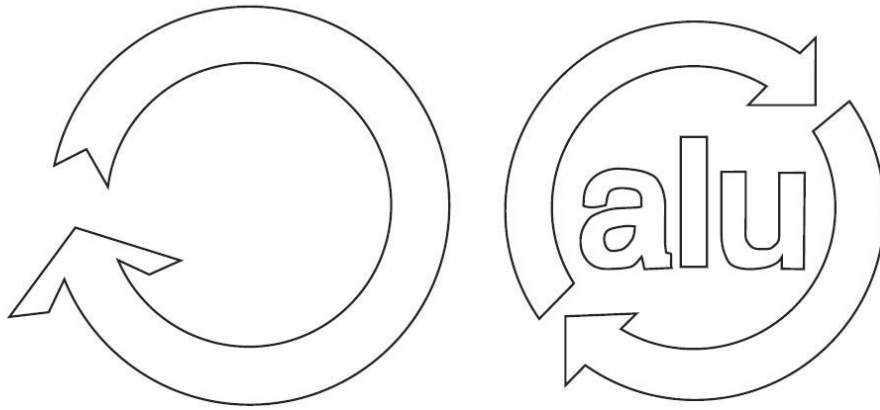
Kompostownik – pojemnik, w którym przebiega kompostowanie odpadów biodegradowalnych, w wyniku czego otrzymujemy kompost.

Oprócz pojęć związanych z gospodarką odpadami warto również znać symbole umieszczane na wyrobach i opakowaniach.

Karta pracy nr 1

KOLOROWE EKOZNAKI - KOLOROWANKA

Śmieciobajka

Pewnego pięknego, słonecznego poranka Śmieciołek i Czyścioszka wybrały się na wiosenny spacer do lasu. Wysoko na błękitnym niebie świeciło złote słońce, które swymi promykami łaskotało mrówki w nosy, budziło kwiaty i dodawało sił jaszczurkom gramolącym się na kamieniu. Wiatr ruszał gałązkami drzew i zapraszał listki do tańca, a one szumiąc sobie tylko znane melodie wesoło opowiadały sobie leśne historie.

Hlip, chlap,..., kap, ... kap, ... kap,... , och!...ach!... Hlip, chlap, ...

- Co to? – Zdziwił się Śmieciołek.

Cichutki szloch dobiegał z lewej strony.

- Chyba za krzakiem leszczyny ktoś płacze?

Łzy jak grochy kapwały na liść paproci i po leśnej ściółce płynął mały, łzawy strumyczek. Ostrożnie, żeby nie przestraszyć małej, płaczącej istotki, Śmieciołek i Czyścioszka podeszli do leszczynowego krzaczka. Oczom jego ukazała się śliczna mała *sarenka*.

- Hej maleńka, czyżbyś się zgubiła?

Sarenka spojrzała na Śmieciołka wielkimi zapłakanymi oczami.

- Ależ skąd, jestem u siebie w domu, buuuu....

- A Twoja mama? Nie umiesz jej znaleźć?

- Nie.....kap...kap....ojej....

W tym momencie rozległ się dziwny szmer. I szum. I chlipanie. I nagle trawka rozchyliła się lekko i wyskoczył przed dziećmi w górę ... zapłakany zajączek.

Zajączek wylądował tuż obok Czyścioszki z bardzo zmartwioną miną.

- Co się stało zajączku? Dlaczego płaczesz?

W odpowiedzi usłyszała jeszcze głośniejsze buuuuuu.....

Czyścioszka spojrzała z przerażeniem na Śmieciołka.

- Nic już nie rozumiem.

- Tu nie ma nic do rozumienia – zastukał dzięcioł, który przysiadł opodal na wiekowym dębie – tu trzeba zobaczyć, a wtedy sami zapłaczecie.

Dzieci spojrzały na siebie ze zdziwieniem. Pierwszy odezwał się Śmieciołek:

- Czy możesz nam pokazać, o co chodzi? Dlaczego mamy niby płakać? Pierwszy raz widzę, żeby zwierzęta płakały. I to tak głośno.

- Buuuuu...- rozległo się jeszcze głośniejsze chlipnięcie zajączka – bo nie mamy się gdzie bawić!!!!

- Bawić? W takim wielkim lesie nie macie się gdzie bawić?

- Jeszcze trochę i nie będziemy mieli gdzie mieszkać, nie tylko się bawić – zawtórowała sarenka – sami zobaczycie, ile rzeczy przybyło w lesie....

- Dzięciole, prowadź – przerwała sarence Czyścioszka – dość mam tych łez, trzeba zobaczyć, co to za rzeczy i czy coś z tym fantem da się zrobić, nie tylko płakać.

Dzięcioł ruszył przodem poświstując lekko przez dziób, za nim pokicał zajączek, Śmieciołek i Czyścioszka ruszyły szybkim krokiem, nawet zasmucona sarenka przestała płakać i podreptała za dziećmi ze spuszczoną smętnie głową.

- No pospiesz się wreszcie – Śmieciołek ponaglał zwierzątko. Nie mógł się doczekać owych rzeczy, które doprowadziły do płaczu jego leśnych przyjaciół.

- To nam nie ucieknie, zresztą, jesteśmy prawie na miejscu – Dzięcioł przestał na moment poświstywać – popatrzcie sami.

Cała gromadka dotarła na skraj lasu. Ich oczom ukazała się zalana słońcem wielka *polana* obrośnięta krzaczkami malin, otoczona zwalonymi pniami starych drzew zapadającymi się w gęste zarośla, okryta jak płaszczem rozłożystymi paprociami. Spomiędzy pierzastych liści wyłaniały się jakieś dziwne kształty; w trawie raz po raz dało się zauważyć dziwne błyski.

- Ach, jak tu ładnie – wyrwało się Śmieciołkowi.

- Ładnie? Podejdź bliżej – jęknął zajaczek.

Dzieci zrobiły kilka kroków i im oczom ukazał się zatrważający widok. Wśród traw i liści leżała **makulatura**: papiery, **gazety**, kartony, stare zeszyty. Obok sterty papierów leżał foliowy worek wypełniony plastikowymi butelkami, z rozerwanego drugiego worka wysypywały się kubeczki po jogurcie, kartoniki po mleku i stare **baterie**. Spod worka wylaniały się puszki po konserwach, pod krzakiem rozkwitającego bzu skryła się sterta popiołu. Pod starym **cisem** furkotały foliowe reklamówki. Tajemnica błysków, które tak zachwycały Śmiecioszka także szybko się rozwiązała – pomiędzy trawą rozrzucone były szklane butelki i słoiki.

- Ale ekstra!

- Ale śmieci! – zawołali jednocześnie Czyścioszka i Śmieciołek. Spojrzeli

na siebie ze zdziwieniem.

- Tyle fajnych rzeczy do zabawy! – Śmieciołek już ruszył w stronę worków, gdy Czyścioszka złapała go za rękę.

- Tobie się to podoba?

- No jasne! Popatrz tylko, te gazety takie kolorowe, puszkami możemy sobie porzucać, a butelki – jak ładnie błyszczą w słońcu, Jak je potłukę, będą jeszcze ładniej błyszczeć – Śmieciołek już podnosił nogę, gdy nagle Czyścioszka stanęła przed nim z groźną miną.

- Ani się waż! Rozumiem teraz płacz zwierzątek. Samej chce mi się płakać, gdy widzę te sterty śmieci. Taka tu była piękna polana, takie miejsce na piknik, a teraz...

- Teraz też jest fajnie... - na widok przerażonej miny Czyścioszki Śmieciołek zaczął stękać -może jakby to poukladać.... Nie? Co tu tak śmierdzi? – zainteresował się nagle.

- No właśnie te śmieci! Naprawdę nie widzisz, co się tu stało? – Czyścioszka była już naprawdę zła – Przecież te śmieci – jeżeli ich nie posprzątamy – zostaną tu wiele lat! Nas nie będzie, a zostaną po nas sterty odpadów!

- Rozumiecie więc teraz naszą rozpacz? – za dziećmi rozległ się głos sarenki – Jest tego coraz więcej i więcej, sami nie potrafimy już sobie z tym uporać, a czystych miejsc w lesie coraz mniej.

- Ostatnio skaleczyłem sobie łapkę – zajaczek pokiwał głową – nie zauważyłem rozbitej butelki, a dzięcioł opowiadał, że widział, jak wokół słoika tliła się trawa.

- Zgadza się – przytaknął dzięcioł – całe szczęście, że chwilę później spadł deszcz, bo byśmy stali na pogrzelisku, a nie w lesie.

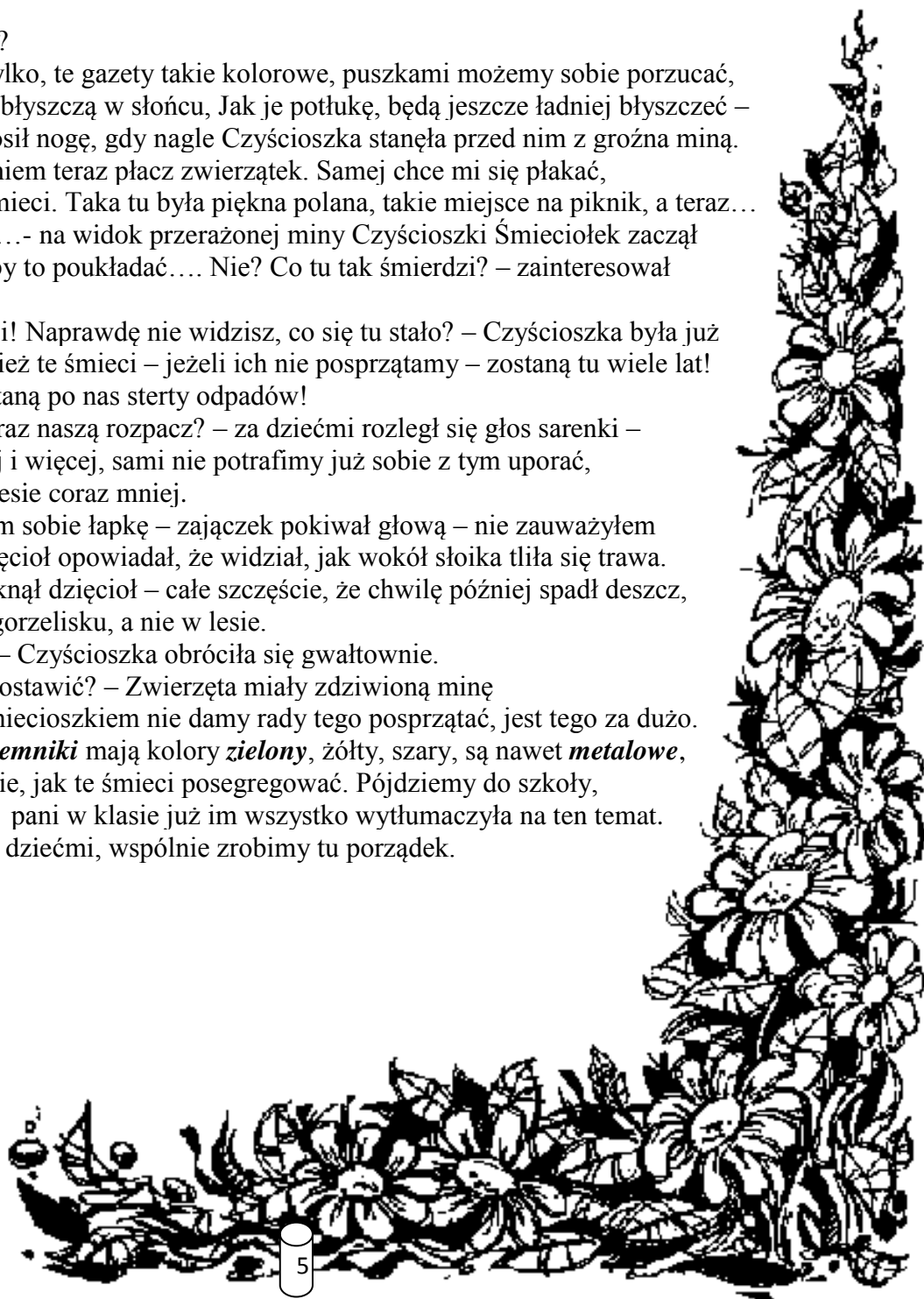
- Wracamy do domu – Czyścioszka obróciła się gwałtownie.

- Chcecie nas tu tak zostawić? – Zwierzęta miały zdziwioną minę

- Nie. Ale sami ze Śmiecioszkiem nie damy rady tego posprzątać, jest tego za dużo.

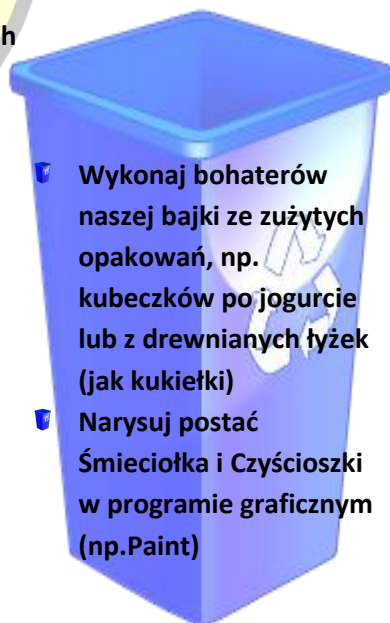
Zresztą, wiem, że **pojemniki** mają kolory **zielony**, żółty, szary, są nawet **metalowe**, ale nie wiem dokładnie, jak te śmieci posegregować. Pójdziemy do szkoły, Zuzia opowiadała, że pani w klasie już im wszystko wytłumaczyła na ten temat.

Wrócimy tu z innymi dziećmi, wspólnie zrobimy tu porządek.

Przykłady zadań do wykorzystania przez nauczyciela przy opracowaniu bajki:

- 🗑️ Wyodrębnij wszystkie śmieci, które były w bajce.
- 🗑️ Wyszukaj na kartonikach nazwy śmieci i przypnij je do tablicy.
- 🗑️ Uzasadnij, dlaczego nazwy zużytych opakowań są na takich kolorowych kartonikach

Przy użyciu karty pracy nr 1 :

- 🗑️ Pokoloruj pojemniki, pomóż Czyścioszce posegregować śmieci.
- 🗑️ Pokoloruj prostokąty z nazwami odpadów na kolor pojemnika, do którego wrzucisz dane śmieci.

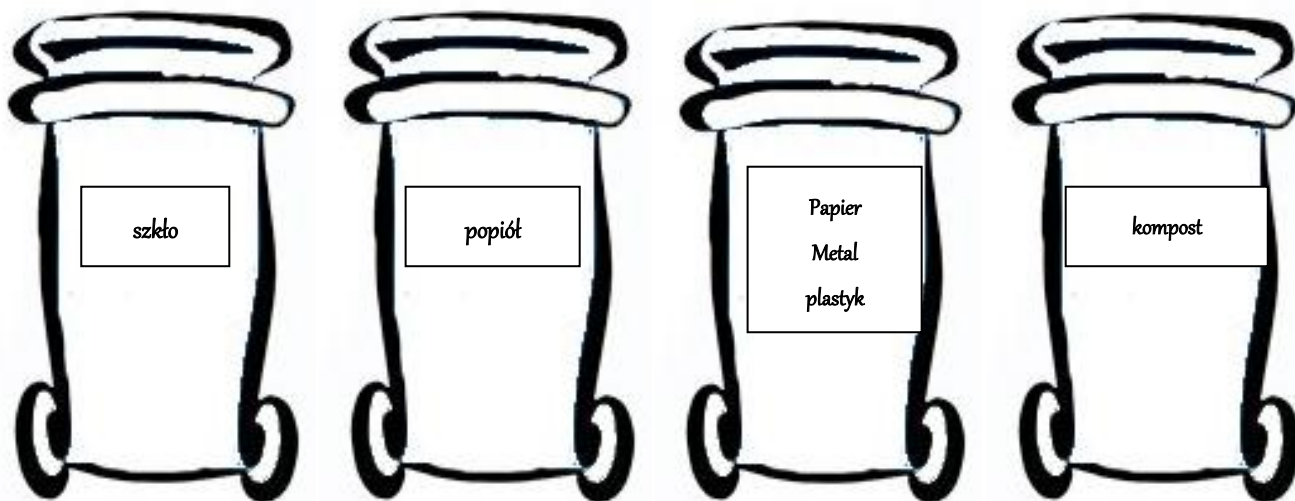
Materiały i pomoce:

- Tablica (magnetyczna, korkowa)
- Kolorowe kartoniki z nazwami śmieci występującymi w bajce (butelki, kartony, słoiki itd.)

Karta pracy nr 2

Pokoloruj pojemniki i pomóż Czyścioszce posegregować znalezione w lesie śmieci.
Pokoloruj prostokąty z nazwą śmieci na kolor pojemnika, do którego je wrzucisz.

Plastyczne butelki

kartony

puszki

Szklane butelki, słoiki

Stare gazety

popiół

Kubeczki po jogurcie

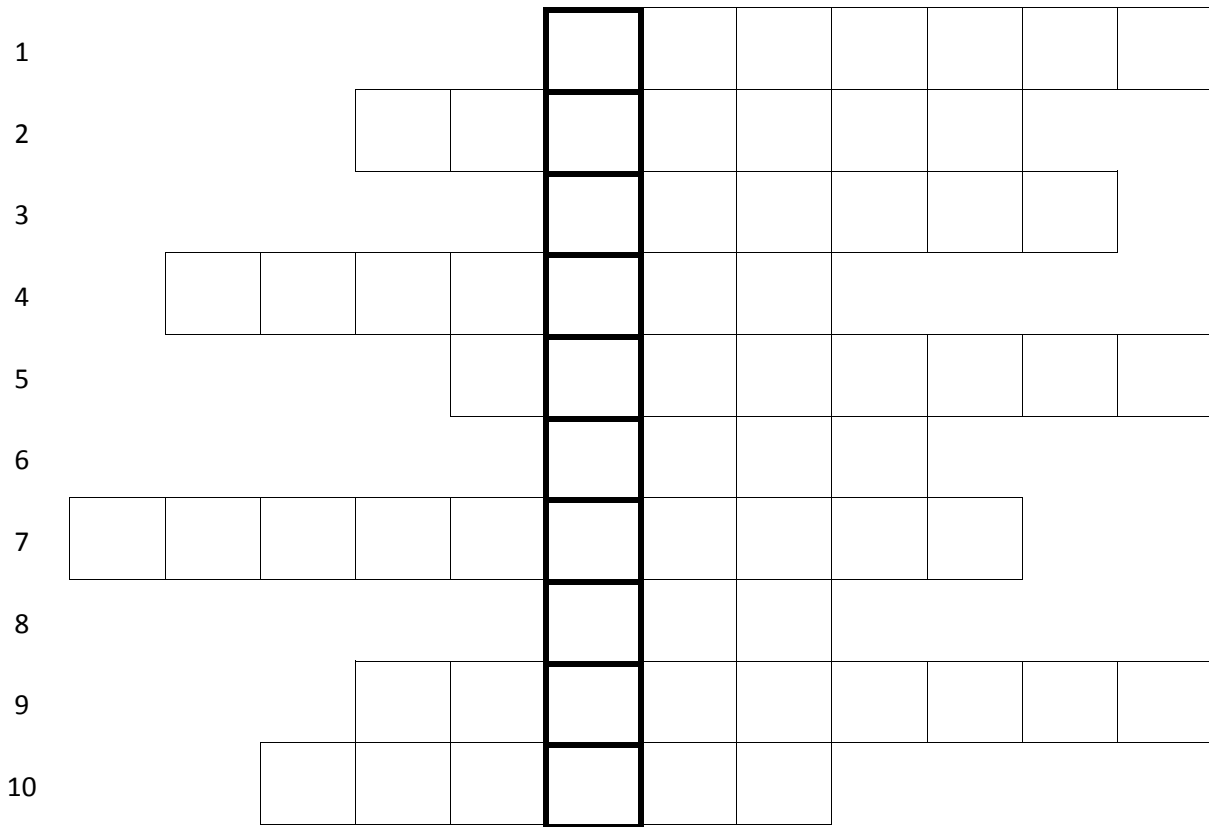

Resztki warzyw i owoców

Kartony po mleku

Krzyżówka do wykorzystania w pracy z uczniami

1. Płakała w lesie pod krzakiem leszczyny.
2. Kolor pojemnika, do którego wrzucamy szkło.
3. Nowe kupujemy w kiosku, przeczytane wrzucamy do żółtego pojemnika.
4. Nie wolno ich wrzucać do śmieci, zużyte oddajemy w specjalnych miejscach zbiórek.
5. Jakie pojemniki przeznaczone są na popiół?
6. Powstaje podczas budowy i remontów.
7. Stare zeszyty, papier, gazety to inaczej ...
8. Drzewo lub krzew – najstarszy chroniony gatunek w Polsce.
9. Zielone, żółte, szare – służą do wrzucania odpadów.
10. Na niej Śmieciołek i Czyścioszka znalazły śmieci.

1				S	A	R	E	N	K	A	
2		Z	I	E	L	O	N	Y			
3				G	A	Z	E	T	Y		
4	B	A	T	R	I	E					
5			M	E	T	A	L	O	W	E	
6				G	R	U	Z				
7	M	A	K	U	L	A	T	U	R	A	
8				C	I	S					
9			P	O	J	E	M	N	I	K	I
10		P	O	L	A	N	A				

Ekorock

W naszej wiosce tuż pod lasem niedaleko szosy
Wysypiska śmieci leżą przeogromne stosy
Folie, puszki się walają,
Wiatr po śmieciach ostro hasa,
Wysypisko pierwsza klasa.

Ref.: Rock, rock, rock, eko rock
Rock, rock, rock, eko rock
Czy mały, czy duży
Ekologia służy
Dookoła wszystkim nam.

Kufry, szafy, przedłużacze, stare materace
Wielki motor przedwojenny oraz zegar ścienny,
Malowane wkoło dzbanki,
Gwizdki, kubki, filiżanki,
Stare sprzęty, niespodzianki.

Posprzątajmy ten świat brudny, wspólna to jest sprawa
Dla dorosłych problem trudny – dla nas to zabawa.
Segregujmy wszyscy śmieci,
Niech przykładem każdy świeci,
Niech sprzątają wszystkie dzieci.

Ekorock

t.: B.Zimon
m: T.Newiarowska

1 W na - szej wios - ce tuż pod la - sem nie - da - le - ko szo - sy
2 Kuf - ry, sza - fy, prze - dłu - ża - cze, sta - re ma - te - ra - ce
3 Po - sprzę - taj - my ten świat brud - ny, wspól - na to jest spra - wa

wy - sy - pis - ka śmie - ci le - żą prze - o - grom - ne sto - sy.
wiel - ki mo - tor przed - wo - jen - ny o - raz ze - gar ścien - ny,
dla do - ro - słych pro - blem trud - ny, dla nas to za - ba - wa

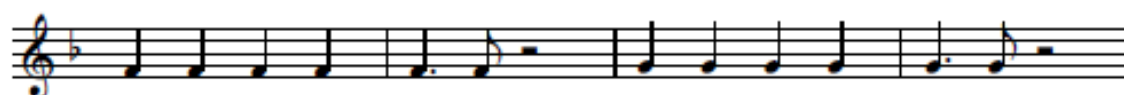
Fo - lie, pusz - ki się wa - la - ją, wiatr po śmie - ciach o - stro ha - sa
ma - lo - wa - ne wko - ło dzban - ki, gwiz - dki kub - ki, fi - li - zan - ki,
Se - gre - guj - my wszy - scy śmie - ci, niech przy - kła - dem każ - dy świe - ci,

wy - sy - pis - ko pier - wsza kla - sa.
sta - re sprzę - ty, nies - po - dzian - ki.
niech sprzę - ta - ją wszy - stkie dzie - ci.

Rock, rock, rock e - ko rock rock, rock, rock, e - ko rock

czy ma - ły, czy du - ży e - ko - lo - gia slu - ży

do - o - ko - ła wszy - stkim nam _____

Zadania dodatkowe:

- zagraj melodię na wybranym instrumencie (flet, dzwonki)
- wykonaj instrument muzyczny z odpadów

Sprawdź, co zapamiętałeś z rad Czyscioszki – zagraj w Śmieciogę.

Wyrzuciłeś śmieć z metalową zawieszka do zielonego pojemnika: TRAFICZNY KOLEJNIE

Zamkniesz reszki jedzenia na kompostownik: ZYSKALIEŚ RZUT KOSTKĄ

Wyrzuciłeś nieumyty pojemnik po jogurcie do zielonego kosza: COFASZ SIĘ O 2 POLA

Zgnieciłeś plastikową butelkę przed wyrzuceniem do zielonego pojemnika: 2 POLA DO PRZEDZU

Wyrzuciłeś szklankę butelkę po soku: WYBACASZ NA START

Złóżysz owoce z piana znośniesz na zielone kosze do szkoły: PRZESKAKUJESZ 1 POLE

Pomogłeś sobie odwieźć stary telewizor do PRZODKU (Punk Sądymy Złoty) Opatrzony Komunikacją: PRZESKAKUJESZ O 1 POLE

Wyrzuciłeś papierki, pomidorosy go i wrzucił do kosza: ZYSKALIEŚ RZUT KOSTKĄ

Wyrzuciłeś popioły do zielonego pojemnika: COFASZ SIĘ O 3 POLA

Znamyłeś sygnał, gdzie ma wyrzucić gaz z remontu łazienki: PRZESKAKUJESZ O 3 POLA

Opowiedział na placu: co musisz do siebie opowiedzieć – 2 pola do przodu, tytuł lub bezna opowiedzieć – opuszczasz krzyżka

Wyrzuciłeś pudełko po celi do zielonego pojemnika: COFASZ SIĘ O 2 POLA

Śmieciogę

1. Grę rozpoczyna ten, kto wyrzuci największą ilość oczek.
2. Gracz powinien potrafić wyjaśnić, dlaczego dane zachowanie zasługuje na pochwałę lub naganę.
3. Wygrywa gracz, który najlepiej segreguje śmieci i najszybciej dotrze do meły.

START

Czyścioszka radzi:

1. Segreguj śmieci!
2. Wyrzucaj je do odpowiednich pojemników.
3. Dowiedz się, gdzie można oddać w twojej miejscowości elektrośmieci.
4. Przed wyrzuceniem zgniataj puste butelki i kartony.
5. Przed wyrzuceniem myj opakowania po nabiale.
6. Nie wyrzucaj baterii do kosza, znajdź punkt, gdzie można je oddać.
7. Eko – zachowanie to nie wstyd, dawaj przykład innym.
8. Pozostaw innym czysty świat.

Warto wiedzieć:

Ministerstwo Środowiska
Departament Gospodarki Odpadami
Ul. Wawelska 52/54
00 – 922 Warszawa
Tel. 22-5792262

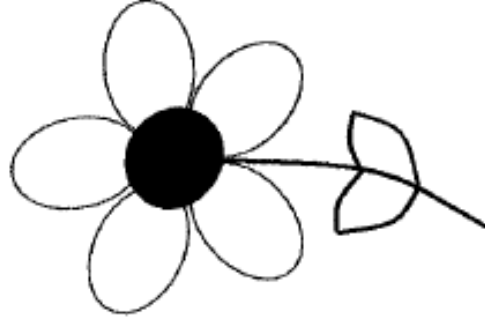
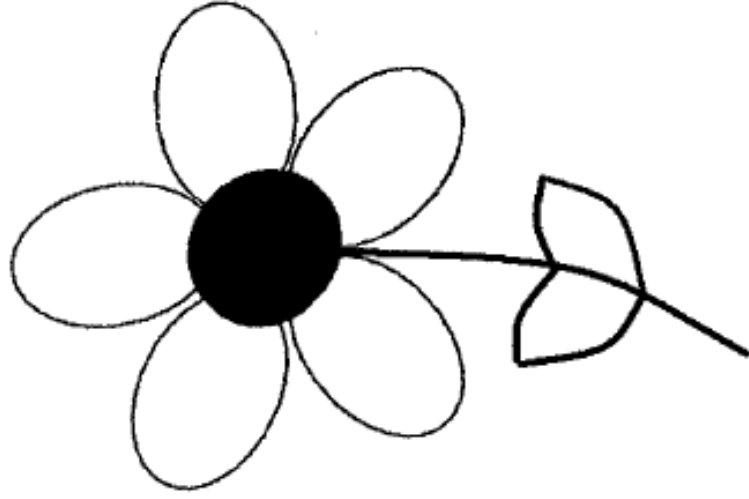
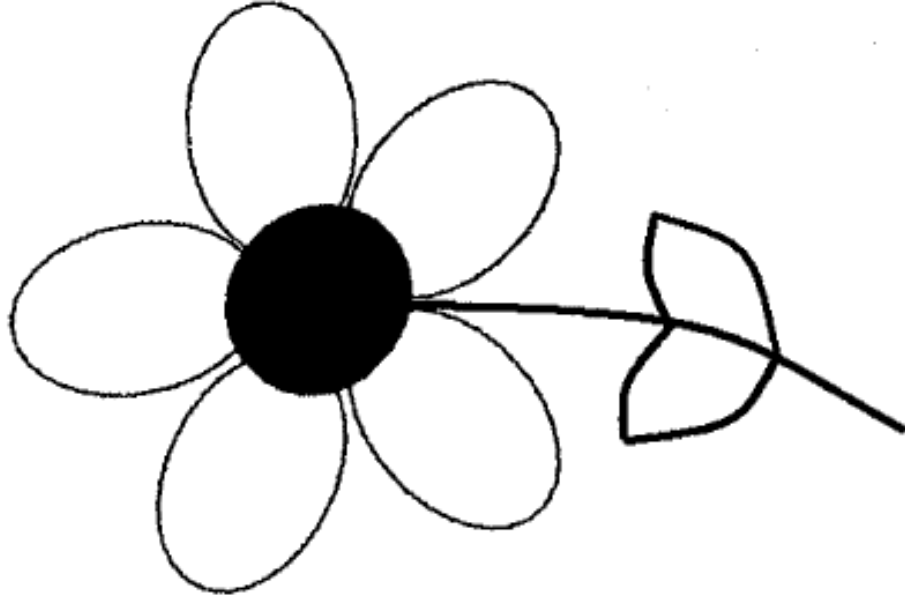
Urząd Marszałkowski w Opolu
Departament Ochrony Środowiska
Referat Gospodarki Odpadami
ul. Piastowska 12
45 – 082 Opole
Tel. 77-4429310

Referat Gospodarki Komunalnej
i Ochrony Środowiska
Urząd Miejski
Plac Myśliwca 1
47 – 100 Strzelce Opolskie
Tel. 77-4049348

Referat Zarządzania
i Gospodarowania Odpadami Komunalnymi
Urząd Miejski
Plac Myśliwca 1
47 – 100 Strzelce Opolskie
Tel. 77-4049341

Karta ewaluacyjna dla uczniów klas I-III

Przeczytaj napisy pod kwiatuskami. Pokoloruj wybrany przez siebie kwiatusek.

Zajęcia były mało ciekawe.

Zajęcia były ciekawe.

Zajęcia były bardzo ciekawe.

Karta ewaluacyjna dla uczniów klas IV-VI

Na każdym kwiatku pokoloruj liczbę płatków w odpowiadającą poniższej skali:

1. Słabo
2. Średnio
3. Dobrze
4. Bardzo dobrze
5. Wspaniale

